

Pozdravljeni, osmošolci,

ta teden bo namenjen obravnavi književnosti. Spoznali boste Nika Grafenauerja in njegovo pesem Življenje ter Janeza Menarta, spoznavanje njegovega dela pa sledi naslednji teden.

Kot ste že navajeni ... zapisi z **zeleno barvo** morajo biti prepisani v zvezku.

Niko Grafenauer – življenje in delo

PON, 18. 5. 2020 (8. a, 1. skupina)

SRE, 20. 5. 2020 (8. ab, 2. skupina)

Nekaj zanimivosti o Niku Grafenauerju lahko preberete tukaj, če pa kdo želi, pa se lahko poda na samostojno raziskovanje in o njem pripravi govorni nastop.

NIKO GRAFENAUER (Ljubljana, 1940-)

Rodil se je v družini s 7 otroki, mati pa je kmalu po njegovem rojstvu umrla. Oče je družino preživljal kot višji železniški uradnik, a je leto in pol za materjo tudi on umrl. Za Nika je skrbela gospodinja, družina pa se je konec vojne razšla zaradi velikega pomanjkanja. Velik del otroštva je Niko preživel pri starejši sestri, ki je bila učiteljica v Dvorski vasi pri Velikih Laščah. Bil je celo njen učenec.

V času šolanja je živel po ljubljanskih internatih, kjer se ni dobro počutil. Tako je zadnja dva razreda nižje gimnazije obiskoval v Cerknici, kjer je tedaj živela sestra s svojim možem, šolskim upravnikom. Stanovali so v šoli, kjer je imel ves čas pri roki številne knjige iz šolske knjižnice.

Po diplomi je bil sprva samostojni književnik, za tem urednik knjižnih zbirk za otroke pri založbi Mladinska knjiga, prevajalec in esejist. Zdaj ustvarja in živi v Ljubljani. Pomembna je njegova otroška poezija (Pedenjped, Kaj je na koncu sveta, Kaj ima sonce najraje, Nebotičniki, sedite), za otroke pa piše tudi prozo (Majhnica). Grafenauer prevaja, največ nemško poezijo, ter piše eseje. Njegova dela so prevedena v številne tuje jezike. Umetnik je za svoja dela prejel nagrade - leta 1980 nagrado Prešernovega sklada, leta 1997 pa Prešernovo nagrado.

Naj vas še enkrat spomnim, da je potrebno življenjepise znati, torej ni dovolj, da si podatke le prepišete v zvezke, ampak se jih je potrebno tudi naučiti.

Niko Grafenauer – Življenje

TOR, 19. 5. 2020 (8. a, 1. skupina)

ČET, 21. 5. 2020 (8. ab, 2. skupina)

Avtorja je najlažje spoznati tako, da si o njem preberemo nekaj podatkov, vendar lepše ga je spoznati preko njegovih del. Nekateri ste za domače branje že prebrali Grafenauerjevo zbirko pesmi Skrivnosti, to uro pa se bomo vsi posvetili razmišljanju o življenju ...

V zvezkek najprej napišite naslov **Niko Grafenauer: Življenje** in nato napišite vprašanje – **Kaj je življenje?** – nato si vzemine nekaj časa za razmislek in na vprašanje odgovorite. Odgovor naj bo dolg pol strani in naj bo zapisan brez pravopisnih napak.

Nato večkrat preberite Grafenauerjevo pesem Življenje, ki jo najdete v berilu in poiščite:

- **poosebitev:**
- **metaforo:**
- **primero:**
- **določite in poimenujte rimo v 2. kitici:**
- **kako se imenuje kitica, ki ima 4 verze?** _____

Vaša razmišljanja o tem, kaj je življenje, in primere ukrasnih pridevkov, poosebitve, metafore, poimenovanje rime in kitice, mi pošljite na mail (marija.lampret@sola.velike-lasce.si), in sicer 1. skupina do srede, 20. 5., 2. skupina pa do petka, 22. 5. 2020.

Še vedno velja, da naloge upoštevam pri zaključevanju in zato se potrudite, da jih boste opravili po svojih najboljših močeh in jih oddali do predpisanega datuma. **NALOG, KI BODO ODDANE KASNEJE, TOKRAT NE BOM UPOŠTEVALA!**

Potem pa se s pomočjo spletnih nalog (<https://eucbeniki.sio.si/slo8/2360/index1.html>) lotite analize pesmi.

Janez Menart – življenje in delo

SRE, 20. 5. 2020 (8. a, 1. skupina)

PET, 22. 5. 2020 (8. ab, 2. skupina)

Pa še nekaj podatkov o Janezu Menartu, ki se jih je potrebno ravno tako naučiti.

Janez Menart (Maribor, 1929–Ljubljana, 2004)

Tudi Menart je starše izgubil zelo zgodaj in je zato otroštvo preživel pri starih starših in rejnikih. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, študij slovenistike in primerjalne književnosti pa je leta 1956 končal na ljubljanski Filozofski fakulteti.

Zaposlen je bil kot lektor, dramaturg in vodja lutkovnega oddelka, delal je kot svobodni književnik in prevajalec, nazadnje je delal pri Mladinski knjigi kot vodja programa Svet knjige. Leta 1987 je postal redni član SAZU. Aktivno je sodeloval tudi v Društvu slovenskih pisateljev.

Menart je pisal tako lirske kot epske pesmi. Leta 1953 je skupaj s Kajetanom Kovičem, Tonetom Pavčkom in Cirilom Zlobcem izdal pesniško zbirko *Pesmi štirih*, dve leti kasneje pa prvo

samostojno zbirko *Prva jesen*. Naslovi ostalih zbirk so *Časopisni stihji*, *Srednjeveške balade*, ..., za mladino pa *Pesnik se predstavi* in slikanica *Mižek figa gre po svetu*.

Znan je kot eden najboljših slovenskih pesniških prevajalcev. Večkrat je bil nagrajen, dobil je Prešernovo nagrado za zbirko *Pesnik se predstavi* in priznanje zlata knjiga za zbirko *Pod kužnim znamenjem*.

Lepo se imejte.
Mojca Lampret